

Грина Щербань
(Умань, Україна)

Освітні реформи та інновації в сучасній американській сільській школі

Основна мета сучасних реформ – підвищення ефективності системи освіти. Під ефективністю розуміють певний інтегральний показник економічної доцільності (зниження витрат і підвищення ринкової якості послуг) і соціальної справедливості (рівний доступ для всіх верств населення) [1, с. 37].

Реформи системи освіти США останніх років характеризуються централізацією політики в галузі державної освіти і збільшенням ролі федерального рівня у визначенні пріоритетів розвитку галузі і напрямів її реформування.

Зарубіжні педагоги відзначають, що у стратегії освітніх реформ останнього десятиліття ХХ – початку ХХІ століття особливу увагу приділено цілям і функціонуванню освіти, активізації освітнього середовища (посиленню освітнього впливу спільноти) і навчального (що створюється самою школою), впливу інформаційних технологій, зміні ролі вчителя, посиленню ролі самого учня в навчально-виховному процесі. Важливого значення у проведених реформах надавалося розширенню гарантій у сфері освіти, а це, в другу чергу, пов'язано із завданням підвищення якості освіти для всіх і надання рівних можливостей у виборі траєкторії освіти [2, с. 22].

Сільська школа Америки, що навчає значну кількість дітей, завжди служила каталізатором багатообіцяючої реформи освіти, розробляючи інноваційні стратегії, корисні й ефективні для шкіл країни. Проте сільська, так само як і мала міська школа, часто стикається з величезними труднощами в забезпеченні високоякісної освіти.

Останнє десятиліття ХХ та початок ХХІ століття пройшли під знаком пильної уваги американського суспільства до виховання і навчання дітей із сільських регіонів, що мало своє відображення у прийнятих у цей період законодавчих документах: “Цілі – 2000” (1994 р.), “Про вдосконалення шкільної освіти Америки” (1994 р.), “Про вдосконалення шкільної освіти” (1997 р.), “Жодної дитини без освіти” (2001 р.). Позитивним зрушенням зазначених актів став той факт, що проблема освіти в сільських округах стала предметом серйозних дебатів у Конгресі; Державний центр освітньої статистики корінним чином переглянув підходи до класифікації шкіл за місцем розташування, і це дало можливість точніше визначати, які школи слід відносити до сільських і надавати їм адресну допомогу. На офіційному вебсайті Центру був створений спеціальний розділ, присвячений результатам досліджень у галузі освіти сільських громад.

Була встановлена необхідність визнання варіативних потреб сільських громад і впровадження програм, які будуть здатні задовольняти потреби шкіл. Питання географічної ізоляції, бідності і високого відсотка учнів, що належать

до групи академічного ризику, визнано пріоритетом у розробці заходів, спрямованих на покращення ситуації в обраних школах [3].

Б. Обама обіцяє, що американські діти знову займуть лідируючі світові позиції в досягненнях, творчому потенціалі та успішності. Завдання сучасної Америки – підготовка не просто фахівців для задоволення вимог глобальної економіки, освіта XXI століття вимагає перетворень і відповідальності у справі підготовки школярів до навчання в коледжах та поповнення лав робочої сили країни.

Сучасні стратегії в освіті США спрямовано на:

- сприяння різноманітності в освіті, що забезпечить учням діапазон освітніх варіантів, співвідносно до їхніх потреб та інтересів підготовки для подальшої освіти і працевлаштування;
- надання студентам доступу до отримання дуальної освіти (поєднання академічної і професійної підготовки);
- використання ранньої діагностики, яка дозволить підлаштуватися до потреб учнів групи ризику;
- створення розширених освітніх можливостей;
- удосконалення переходу від середньої до старшої шкільної ланки і від середньої школи до післяшкільної освіти та працевлаштування;
- збільшення автономії і гнучкості середніх шкіл;
- покращення якості сільської освіти через освітні технології;
- удосконалення освітніх можливостей учнів середніх класів;
- підвищення якості навчання і збільшення академічної суворості на рівні середньої школи;
- налагодження процесу залучення батьків та громади до питань освіти [4].

Інноваційність реформування системи державної освіти передбачає:

- створення Фонду інноваційних шкіл – зокрема, складання “портфоліо” успішних державних шкіл, чиї підходи були б сприйняті численними шкільними округами країни, що розширить можливість вибору, доступність, гарантії у забезпеченні освітнім і економічним успіхом неблагополучних (що відстають) учнів;
- підтримку високоякісних і скорочення числа низькокваліфікованих шкіл, підтримку створення успішних чартерних шкіл, особливо у шкільних округах, що потребують посиленої уваги через відсутність задовільних умов для навчання;
- готовність до коледжу – доступ до класів, які забезпечують рівень підготовки до отримання вищої освіти, надання грантів на відвідування відповідних курсів за умови, що місцева школа не забезпечує необхідними ресурсами;
- підтримку використання дистанційної освіти, особливо в сільських районах;
- доступ до вищої освіти – зробити коледж можливим і доступним для всіх американців;

- інвестиції в інновації і технології;
- забезпечення ефективними вчителями і шкільними лідерами;
- посилення відповідальності батьків і уряду за освіту дітей [4].

Результати аналізу державних документів засвідчили, що законами передбачено: шляхи покращення освітнього рівня через забезпечення фінансовою підтримкою сільських державних шкіл відповідно до їх потреб; підтримку всебічної реструктуризації шкіл; належне застосування телекомунікаційних технологій навчання; підтримку інноваційних програм та проектів, спрямованих на підвищення ефективності сільського шкільництва; покращення соціального добробуту сільських школярів; проведення координованих досліджень проблем сільської освіти; заохочення взаємодії громади, родини та виробництва; поширення концепції “громада як школа” (community-as-school), що має відіграти провідну роль у соціально-економічному оновленні місцевої спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сбруєва А. А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн в контексті глобалізації (90-ті pp. XX – початок XXI ст.) : монографія / А. А. Сбруєва. – Суми, 2004. – 500 с.

2. Тенденції реформування загальної середньої освіти у країнах Європейського Союзу : монографія (ч.1) / за ред. Н. М. Лавриченко. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 146 с.

3. Adequate yearly progress in small rural schools and rural low-income schools [Electronic resource] / [T. Farmer, M. Leung, J. Banks, V. Schaefer] // Rural Educator. – Summer, 2006. – P. 1. – URL : http://findarticles.com/p/articles/mi_qa4126/is_200607/ai_n16717225

4. Reforming and Strengthening America's Schools For The 21st Century. – URL : http://www.barackobama.com//issues/education/Education_Reform_Speech